

Öppet brev till landsbygdsminister Peter Kullgren

Fäbodrörelsen har av landsbygdsminister Peter Kullgren fått uppmaningen att göra "inspel" till hur Sverige ska klara av att genomföra de livsmedelsstrategier Sverige har – Centralt – Regionalt – Lokalt.

Ett bra sätt att påbörja det arbetet är att göra mera verkstad i regering och riksdagshus och ta bort en massa dumma stoppklossar i regelverk. Regeringen har precis tagit beslutet och nominerar tillsammans med Norge fäbodbruk till Unescos representativa lista över mänsklighetens immateriella kulturarv. Vår kulturminister Parisa Liljestrand säger i pressmeddelandet: "Helt avgörande för att det immateriella kulturarvet ska leva vidare är att det finns utövare som för kunskapen och färdigheterna vidare till kommande generationer. Fäbodbrukets engagerade aktörer bidrar till att fäbodkulturens levande traditioner bevaras, hålls vitala och fortsätter utvecklas"

Vi fäbodbrukare och engagerade i Förbundet svensk fäbodkultur och utmarksbruk (FSF) vet att utan brukare blir det ingen kultur! Utan ekonomiska förutsättningar för ett aktivt brukande så gröpes stenen ut och fäbodbruket tynar bort.

I den svenska skogen uppskattar vi att det via ett aktivt skogsbete finns ett fodervärde på omkring 5 miljarder.

Genom stödformer som ger gamla fäbodområden och småbruk möjlighet till en renässans samtidigt som ett nytänkande utifrån brukarformer tillkommer kan fäbodens djur binda koldioxid till skogsmarken och omvandla koldioxid till protein i de betande djuren och i de mjölkbaserade varor som traditionellt produceras i fäbodmiljöer.

Svante och Åsa i Ytterhogdal har fyra kor. De får under sommarperioden producera och sälja mjölkprodukter vid fäboden men när vintern kommer då blir det problem... Varför är reglerna olika på fäboden och på hemgården? undrar vi och ställer frågan till Åsa. – Livsmedelsverket har bestämt att fäbodar är undantagna men när djuren är hemma på vintern fortsätter de att ge mjölk. För att få sälja de 70 liter som livsmedelsverket tillåter skickar de mjölkprov två gånger i månaden till ett labb i Jönköping. Det låter kanske inte svårt men fungerar inte i praktiken då mjölken hinner bli gammal innan provet är framme. **Undantaget måste ändras och gälla hela årscykeln och gärna för en produktion på omkring 10 kor.**

Eldrimner – centrum för mathantverk har gjort en **krångellista**. Där finns förslag på lösningar på många "mindre" problem som hindrar och stoppar en positiv utveckling för fäbodbruket. www.eldrimner.com/om-eldrimner/51751.eldrimners_krangellista.html

De krig och kriser som nu pågår har gjort att diskussionen om den svenska självförsörjningsgraden av livsmedel hamnat ännu mer i fokus. Småskalig livsmedelsproduktion och kunskaper om mathantverket i fäbodar har fått ett uppsving i Sverige och det ska vi tillsammans försöka använda oss av. Äntligen har efter flera års hårt arbete varumärket "Fäbod" har hamnat där det hör hemma, nämligen i FSF. **Det är i fäbodbrukarnas – småbrukarnas landsbygdens fryboxar och matkällare som krislagret** finns. Till och med **FN:s jordbruksorgan** menar att:

"vår enda möjlighet att långsiktigt få fram mat till hela jordens befolkning är att lämna den högindustriella livsmedelsproduktionen och istället utveckla ett ekologiskt, småskaligt jordbruk."

- Låt våra myndigheter få ett ansvar för att **se möjligheter istället för att skapa omöjligheter.**
- **Läs och lös Eldrimners krångellista!**
- **Genomför implementeringen av traditionell kunskap i FN:s konvention om biologisk mångfald!**
- **Vi vill som förbund bjuda in dig till en studieresa till Norge.** Vi har mycket att lära från vårt grannland när det gäller fäbod- och småbruk. **Antar du utmaningen Peter?**